

EXCURSIÓ A LA COMARCA DEL BERGUEDÀ

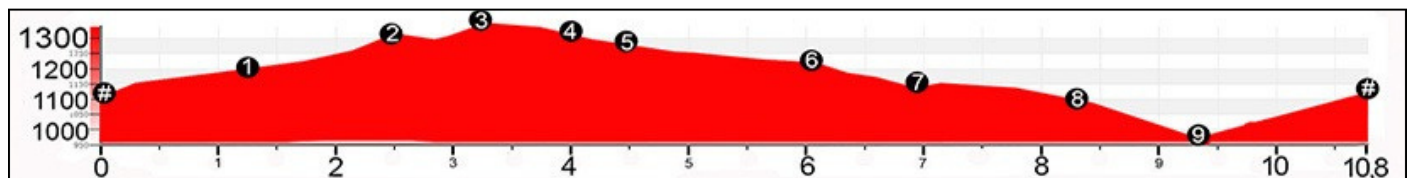
13/06/2026

VALLCEBRE-SANTAMAGDALENA CINGLES DE VALLCEBRE- VALLCEBRE

Associació Excursionista d'Etnografia i Folklore

c. PoudelaFiguera,15, bxs.08003Barcelona - tel:623422942

c/e: infoaeef@gmail.com - www.aeef-barcelona.org/camidesantjaume

Sortida i arribada de Barcelona: Xamfrà dels carrers Consell de Cent i Lepant) (Metro L2 Monumental, a 100 metres i L5 Sagrada Família, a 300 metres i Tram F4 Monumental).

Hora de sortida: 7:00 h **Longitud:** 12,9 km aprox. **Durada:** 4.0 h.

Desnivell acumulat: 340 m de pujada i 340 m de baixada.

Menjars a càrrec dels/de les participants: Esmorzar en àrea de servei o similar i dinar al final de la caminada

Itinerari: Vallcebre (1140 m) (#), Can Vila (1190 m) (1), Santa Magdalena (1295 m) (2), grau de la Mola (1335 m) (3), cingles de Vallcebre (1285 m) (4), la Collada (1260 m) (5), Cal Menut (1220 m) (6), grau de Sant Climent (1140 m) (7), grau del Poeta (1080 m) (8), torrent de Bosoms (945 m) (9) i Vallcebre (1140 m) (#).

Recorregut a peu:

Sortim de Vallcebre per un apista en direcció sud, la qual després de diverses bifurcacions ens portarà, primer canviada després a l'ermita de Santa Magdalena i després al grau de la Mola. Des del grau canviarem sensiblement de direcció i anirem en direcció nord-est aprop dels penya-segats que caracteritzen aquesta zona, es tracta dels cingles de Vallcebre, des dels quals podrem gaudir de boniques perspectives sobre la vall del Llobregat, el pantà de la Baells i la serrada del Catllaràs. El pas pel grau de Sastre, el grau del Boigs i el grau de les Granotes no fa més que incrementar el valor de les perspectives que contínuament es van ampliant i aprofundint.

Cal menutar una referència més que ens permetrà continuar el recorregut per la part superior dels cingles de Vallcebre. El grau del Jou, el grau de Sant Climent, el grau del Poeta i el grau del Morosó noves fites que ens marquen en el pas cap a noves vistes, en aquest cas sobre la serrada de Gisclareny, la Tossa, el Puigllançada, Pedraforca, Cadí, etc. El creuament del torrent de Bosoms, al punt denominat la Foradada serà on deixarem les cingleres i per la vall del torrent ascendirem fins a la població de Vallcebre

PUNTS INTERESSANTS E L'ITINERARI

Vallcebre

El nucli del poble de Vallcebre està format pel conjunt de cases existents al voltant de l'església de Santa Maria una part molt substancial del poblament consisteix en masies disperses, agrupades en ravals.

La primera menció escrita al seu nom, a l'Acta de consagració de la Seu d'Urgell (any 839), és com a «Parochia ... Balcebre». Les mencions amb "V" inicial no comencen fins al segle XII ja que el lloc de Vallcebre és en una vall. Per tant, el topònim Vallcebre, provindria de la unió del mot balç, que significa "timba" o "cingle" (provinent del llatí "balteum", i de l'arrel llatina "separ-", que indica "separat", en al·lusió al fet que el contorn de cingleres de Vallcebre està tot ell esqueixalat, amb diversos portells molt estrets.

Les primeres referències a Vallcebre es remunten a l'alta edat mitjana. Posteriorment a la menció de l'any 839, continguda a l'Acta de consagració de la Seu d'Urgell, abans indicada, hi ha una referència, de l'any 983, a la "muntanya de Vallcebre" com a lloc de situació de l'església de Sant Climent (posteriorment denominada església de la Torre de Foix, situada en el que avui és terme municipal de Guardiola de Berguedà

La vida a Vallcebre, durant el segle XX, va estar especialment marcada pel cycle d'inici, auge i acabament de l'activitat minera d'extracció de carbó.

El 1936 l'empresa Serchs, S.A. inicià l'explotació de les mines de Tumí, al vessant est de la serra d'Ensija, al terme de Vallcebre. En el període 1941-1946, ateses les dificultats en el transport del carbó extret a les mines de Vallcebre, l'empresa Serchs construï un telefèric que anava des de les seves explotacions de Tumí fins a l'estació del Collet d'Eina. El 1953 s'inicià l'explotació de la mina del transversal, Maria Teresa, que fou la més important de Vallcebre, fins al seu tancament l'any 1983, cloent-se així el cycle miner de la vila.

Cingles de Vallcebre

Estràcta d'unes parets de roca calcària molt verticals que formen una mena d'amfiteatre natural al voltant del poble. Aquestes formacions s'han creat al llarg de milions d'anys per processos geològics com l'erosió i els moviments tectònics. Són una impressionant formació geològica de pedra calcària que forma una muralla natural d'uns 40 metres d'alçada al voltant de la vall de Vallcebre. Aquestes cingleres, clau en la formació dels Pirineus, ofereixen vistes panoràmiques i alberguen un important patrimoni paisatgístic, miner i paleontològic (petjades de dinosaure).

Són capes de roca calcària blanca formades per sediments antics que envolten l'altiplà, oferint vistes de la Serra del Cadí, el Pedraforca i el pantà de la Baells.

Santa Maria de Vallcebre

El primitiu temple preromànic està documentat des de finals del segle X, però al segle XIII fou substituït per una nova construcció romànica.

A finals dels 1990, l'església es va haver d'enderrocar perquè estava en molt mal estat, a causa sobretot de la inestabilitat del terreny. Aleshores, se'n va construir una de nova a l'altra banda del carrer, inaugurada el 16 de gener del 2000, després de molts esforços per aconseguir el finançament i gràcies a la col·laboració ciutadana.

Es d'una sola nau de planta rectangular. La teulada és a dues vessants. A la façana, sobre la porta s'obre un rosetó. Una simple espadanya d'un sol ull corona la façana.

A l'interior, l'absis conserva la pedra vista, mentre que la nau està enguixada i pintada. El sostre de l'absis i el de la nau estan coberts de fusta sobre encavallades. A l'absis, enmig dels dos vitralls, hi ha la imatge de la patrona, la Mare de Déu de l'Assumpció. Als laterals de la nau també hi ha vitralls. Rep la llum pels sis vitralls, la rosassa, la porta d'entrada i les dues finestres de la calefacció i la sagristia. Als peus de la nau es troba el cancell construït amb fusta i vidre. Als peus del presbiteri hi ha la pica baptismal de pedra. Els vitralls representen el misteri de la Trinitat, la Bíblia, i l'Església.

El **campanar** és una construcció exempta (separada de l'església) de planta octogonal, fruit d'una secció quadrangular amb les arestes en forma de xamfrà, amb uns 20 m d'alçada total. Té una finestra a la planta baixa i un accés amb doble porta per la banda de llevant, i quatre obertures al pis superior, on hi ha la campana. Està cobert amb una teulada de teula àrab de quatre vessants suportada sobre una volta d'aresta de rajols. L'obra és de paredat de pedra amb cantoneres ben marcades i amb elements de maó, com els muntants i arcs de les obertures excepte les del pis superior que són de pedra.

La campana és de bronze pesa 271 kg. El jou és de planxa de ferro amb l'anagrama marià retallat a la part central i amb un ocell també de planxa a la part superior. L'accionament és manual, mitjançant una corda.

Orella d'Os (*Ramonda myconi*)

Entre les seves esclotxes de les roques i dels graus creix l'Orella d'Os, una petita relíquia vegetal de l'era glacial.

Prolifera al Pirineu, des de Navarra i Aragó fins a Catalunya, també a França i Andorra. Habita les ranures i als replans de roques calcàries o de conglomerats de naturalesa bàsica, de zones ombrívoles i fresques, entre 600 i 2.000 metres d'altitud. Suporta bé les baixes temperatures, fins i tot bastants graus sota zero, i també l'exposició al sol directe en les hores fresques del dia.

És considerada un fòssil vivent de la vegetació tropical que durant el Terciari, fa més de 20 milions d'anys, va ocupar els Pirineus.

Creu del Collell

Creu senzilla de ferro, sobre una roca, col·locada com a ornament al camí que porta a l'ermita de Santa Magdalena. Es desconeix l'origen i significat de l'emplaçament d'aquesta creu.

Santa Magdalena del Boixader

Està ubicada en un pendent de la muntanya, aprofitant un clar que queda al costat de l'antiga font, i allunyada de nuclis de població i de cases.

És una construcció de petites dimensions, d'una sola nau, orientada a llevant, de planta rectangular, amb un campanar d'espadanya sobre el carener de la teulada. L'absis és quadrat i no queda diferenciat respecte de la nau, tot i que el mur de migdia sobresurt el cos de la sagristia. Tot l'edifici està cobert amb teulada a doble vessant de teula àrab amb carener perpendicular a la façana principal que s'obre a llevant. Els murs són de pedra basta de diferents dimensions, amb algunes

Interiorment el sostre és de volta de canó amb cantoneres escairades, presbiteri quadrat, amb la sagristia amb accés des de la zona de l'altar pel costat dret. Separa l'absis de la nau un cancell de reixa de ferro forjat que té una porta al centre. A l'entrada hi ha un petit cor format per un empostissat de fusta al qual s'accedeix per una escala.

El campanar d'espadanya és de factura tardana o posterior a la capella original, fet amb maó arrebossat i d'un sol ull. Acull una petita campana.

No hi ha notícies històriques que facin referència als orígens d'aquesta església. Existeix un document de 1851 que fa referència a la celebració de l'aplec de Santa Magdalena.

Recorregut a peu

Sortirem des de la pl. de l'Església de Vallcebre pe la carretera de la Mina, aviat la deixarem per anar a l'esquerra per una pista pavimentada que aviat bifurca i anem a l'esquerra creuarem el torrent del Forat Negre per un pont i seguirem per la pista pavimentada que aviat fa un marcat gir a l'esquerra; més endavant deixarem can Vila i la **font de Belians** a l'esquerra, creuarem el torrent de la Foranca i arribarem a una bifurcació on deixarem una pista a l'esquerra al costat de la Creu del Collell (creu senzilla de ferro, sobre una roca, col·locada com a ornament al camí que porta a l'ermita de Santa Magdalena), tot seguit prendrem un camí a l'esquerra; més endavant creuarem una pista i deixem unes cases a l'esquerra i seguirem per dins el

bosc fins a l'ermita de Santa Magdalena de Boixader (hi ha una font), continuarem pel mateix camí per dins el bosc que ens portarà al grau de la Mola on tindrem el primer contacte dels cingles i penya-segats; anirem a l'esquerra sempre relativament a prop dels cingles, passarem pel grau del Sastre, després pel grau dels Boigs, després pel grau de la Granotes; més endavant passarem entre les instal·lacions de Cal Menut, deixarem una pista a l'esquerra i seguirem prop dels cingles en direcció nord, arribarem al grau de Sant Climent i el camí anirà girant a l'esquerra, deixarem una pista a l'esquerra que va a la Creu d'Abella i aviat arribarem al grau del Poeta, on deixarem a l'esquerra una pista que va a Cal Felip del Cap del Roc, seguirem relativament a prop de la cinglera i arribarem al grau del Moro; el camí fa una corba i per una palanca supera el torrent de la foradada i tot seguit deixem la pista per continuar per un camí a la dreta que puja fort fins arribar a la carretera B-401, a la dreta quedarà el mirador de Cap del Deig, farem uns metres per la carretera a l'esquerra i ben viat la deixarem per continuar per una pista, deixem una pista a la dreta i aviat arribarem a Galceran, seguim per la mateixa pista arribarem a una cruïlla on prendrem la pista de l'esquerra que ens portarà a Can Pauló i sense deixar la pista retornarem a Vallcebre.

Properes activitats.

26 de setembre: Sant Julià Sassorba - Sant Joan del Galí

Podeu obtenir informació a través del web: <https://www.aeef-barcelona.org> i del tel. 623 422 942, Sra. Montserrat de 18,30 h a 20,30 h

En el decurs de l'excursió, en cas de necessitat truqueu al 616 672 173